

Θόδωρος Μεγαλοικονόμου

Έφυγε από τη ζωή σήμερα (16/3/23) το πρωί ο **Φράνκο Ροτέλλι**, σε ηλικία 81 ετών, ύστερα από μια σχετικά σύντομη μάχη με τον καρκίνο. Ήταν από τους πιο στενούς συνεργάτες και συναγωνιστές του **Φράνκο Μπαζάλια**, για μια ριζικά εναλλακτική Ψυχιατρική και για μια Αποϊδρυματοποίηση ως ξεπέραςμα του ψυχιατρείου προς ένα ολοκληρωμένο και κοινοτικά βασισμένο σύστημα υπηρεσιών ψυχικής υγείας.

Ήταν διευθυντής των ψυχιατρικών υπηρεσιών της Τεργέστης από το 1980 μέχρι και το 1995 και διευθυντής των Υγειονομικών Υπηρεσιών της Τεργέστης από το 1998 μέχρι το 2001 και από το 2004 μέχρι το 2010. Από το 2013 έως το 2018 ήταν πρόεδρος της Επιτροπής για την Υγεία και την Κοινωνική Πολιτική του Νομαρχιακού Συμβουλίου της Friuli Venezia Giulia.

Όλα αυτά τα χρόνια δεν έπαψε ποτέ να μάχεται και να προωθεί την ανάπτυξη κοινοτικών υπηρεσιών ενάντια σε κάθε είδος ιδρύματος, χρονίων παθήσεων, γηροκομείων κλπ. Γι' αυτό και είχε επιχειρήσει την πολύ επιτυχημένη ανάπτυξη οργανωμένων υπηρεσιών στη γειτονιά (σε πληθυσμούς το πολύ δυο- τριών χιλιάδων κατοίκων-microarea, όπως ονομάζονταν) με στόχο τη στήριξη όλων όσων είχαν ανάγκη, ψυχικά ασθενών, ηλικιωμένων κλπ, έτσι ώστε ν' αποφεύγεται ο κάθε είδους ιδρυματικός εγκλεισμός μέσα από τη στήριξη υπηρεσιών σε συνεργασία με τη γειτονιά. Με σκοπό την αποψυχιατρικοποίηση και την αποϊατρικοποίηση και με επικέντρωση στην κοινωνική διάσταση των όποιων προβλημάτων (αυτήν, δηλαδή, που σχεδόν πάντα στο κυρίαρχο σύστημα παραμελείται), με στόχο «*μια πόλη που φροντίζει*» (la citta che cura). «*Δεν είναι δυνατόν*», έλεγε, «*να φανταζόμαστε ότι η μοίρα ενός ηλικιωμένου πρέπει να είναι ένα ίδρυμα, ένα γηροκομείο κλπ. Αντί να είναι η έσχατη λύση, είναι η κανονικότητα. Πρέπει να φανταστούμε ένα ριζοσπαστικό μετασχηματισμό σε αυτό το ζήτημα. Που είναι ζήτημα πολιτικό*».

Πέραν όλων των άλλων, καθοριστική ήταν η συμβολή του στην **υπόθεση της Λέρου** όταν, στη δεκαετία του '80, η κυρίαρχη Ψυχιατρική στη Ελλάδα, τα πανεπιστήμια κλπ, και αρνούσαν και έβγαζαν μίαν, ως εκ της ίδιας της σύστασής τους, ανικανότητα να κάνουν την όποια παρέμβαση στο κολαστήριο που με τις πρακτικές τους είχαν δημιουργήσει, ενώ, την ίδια στιγμή, ακούγονταν φωνές για άμεση διάλυση του Ψυχιατρείου με τη μεταφορά των ασθενών σε πολυπληθή οικοτροφεία στην ηπειρωτική Ελλάδα, οι ΜΚΟ αναλάμβαναν την βιαστική επιλογή ασθενών για την ηπειρωτική Ελλάδα και οι κάτοικοι του νησιού αντιδρούσαν γιατί εισέπρατταν την όποια παρέμβαση ακουγόταν ότι θα γίνει, ως απειλή για την απώλεια των θέσεων εργασίας που είχαν.

Ήταν τότε που ο Ροτέλλι, μετά από επίσκεψή του στη Λέρο τον Δεκέμβριο του 1988, δήλωνε, σε ημερίδα στο Δαφνί, ότι το ζήτημα δεν είναι το κλείσιμο του ψυχιατρείου, **το ζήτημα είναι ν' αλλάξουμε την Ψυχιατρική**, πώς κατανοούμε και επικοινωνούμε με τον ψυχικά πάσχοντα, πώς ανοίγουμε μια σχέση μαζί του, πώς μετασχηματίζουμε τους καθετοποιημένους επαγγελματικούς ρόλους. Και μέσα από αυτή τη διαδικασία πώς μετασχηματίζουμε και **«πάμε πέρα από»** το ίδρυμα, **«από τα μέσα προς τα έξω»**, στην κοινότητα, με τους ασθενείς, που αποκτούν, πλέον, δικαιώματα και με το ίδιο προσωπικό, που αλλάζει ρόλο, από αυτόν του φύλακα σε αυτόν του θεραπευτή. Ήταν αυτή η γραμμή που πέρασε μέσα από τα προγράμματα Αποϊδρυματοποίησης στο ΚΘΛέρου, τα οποία έγινε δυνατό να υλοποιηθούν κερδίζοντας τη στήριξη μεγάλης μερίδας του προσωπικού και της τοπικής κοινωνίας γενικά.

Ο θάνατός του δημοσιοποιήθηκε και από το fb του ίδιου του Ροτέλλι:

«Ένα αγαπημένος αποχαιρετισμός σε όλους σας και μια στιγμή για να θυμηθούμε το μέρος του δρόμου που κάναμε μαζί. Μια ζωή τόσο μακρόσυρτη και έντονη όπως αυτή που μόλις διασχίσαμε, δεν ξεχνιέται εύκολα».